

حج

مسأله 1 - "حج" عبارت است از زیارت کردن خانه خدا و انجام مناسکی که باید در آنجا بجا آورده شود و در تمام عمر بر کسی که شرایط زیر را داشته باشد، يك مرتبه واجب می شود.

اول: بالغ باشد.

دوم: عاقل و آزاد باشد.

سوم: بواسطه حج مجبور نشود کار حرامی را انجام دهد یا عمل واجبی را که از حج مهمتر است ترك کند.

چهارم: مستطیع باشد.

مسأله 2 - مستطیع شدن به اموری است که بدین شرح بیان می شود:
اول: آنکه وسیله سفر و توشه راه و چیزهایی که بر حسب حالش در سفر به آن محتاج است برایش فراهم باشد.

دوم: سلامت مزاج و توانایی آن را داشته باشد که بتواند حج را بجا آورد.

سوم: در راه مانعی از رفتن نباشد و اگر راه بسته است یا انسان بترسد که در راه حج جان خود را از دست بدهد، حج بر او واجب نیست؛ ولی اگر از راه دیگری بتواند برود که مشکل یاد شده را نداشته باشد، اگر چه دور تر باشد، در صورتی که مشقت زیاد نداشته باشد و خیلی غیر متعارف نباشد، باید از آن راه برود.

چهارم: بقدر بجا آوردن اعمال حج وقت داشته باشد.

پنجم: مخارج کسانی را که خرجی آنان بر او واجب است مثل زن و بچه و مخارج کسانی را که مردم خرجی دادن به آنها را لازم می دانند، داشته باشد.

ششم: بعد از برگشتن از حج، کسب یا زراعت یا عایدی ملك یا راه دیگری برای معاش خود داشته باشد که مجبور نشود با زحمت زندگی کند.

مسأله 3 - زنی که می تواند به مکه برود، ولی بعد از برگشتن، از خود مالی نداشته باشد و شوهرش هم فقیر باشد و خرجی او را ندهد و ناچار شود که به سختی زندگی کند، حج بر او واجب نیست.

مسأله 4 - اگر کسی توشه راه و وسیله سفر نداشته باشد و دیگری بگوید من مخارج حج تو و عیالات تو را در موقعی که در سفر حج هستی می دهم، حج بر او واجب می شود و به عنوان حج واجب محسوب می شود؛ مشروط

به اینکه سفر حج، او را از کسب و درآمدی که بعد از بازگشت برای امرار معاش لازم دارد، محروم نکند و سایر شرایط را داشته باشد. اگر چنین شخصی بعداً دارای مال و مکنتی کافی برای حج دیگری بشود، دوباره حج بر او واجب نیست.

مسئله 5 - اگر مقداری مال که برای حج کافی است به کسی بدهند و با او شرط کنند که در راه مکه خدمت کسی که مال را داده بنماید، اگر قبول نکند، حج بر او واجب نمی شود؛ ولی اگر قبول کند و خدمت، منافات با انجام مناسک حج نداشته باشد، حج واجب می شود.

مسئله 6 - اگر برای تجارت یا کار دیگری به جده برود و آنجا مالی بدست آورد که اگر بخواهد از آنجا به مکه رود مستطیع باشد و سایر شرایط را دارا باشد باید حج کند و در صورتی که حج نماید، اگر چه بعداً مالی پیدا کند که بتواند از وطن خود به مکه رود، دیگر حج بر او واجب نیست.

مسئله 7 - اگر انسان اجیر شود که شخصا از طرف فردی دیگر حج کند، چنانچه خودش نتواند برود و بخواهد دیگری را از طرف خودش بفرستد باید از کسی که او را اجیر کرده اجازه بگیرد.

مسئله 8 - اگر کسی مستطیع شود و مکه نرود و بعداً فقیر شود و شرایط استطاعتش از دست برود، باید به هر طریق مقدوری که می تواند حج را بجا آورد.

مسئله 9 - اگر در سال اولی که مستطیع شده و در آن وقت قادر به انجام حج بوده ولی حج نرفته و بعداً بواسطه پیری یا مرض و ناتوانی نتواند حج کند و نا امید باشد از اینکه بعداً خودش حج را انجام دهد، باید دیگری را از طرف خود بفرستد تا برایش حج را به جا آورد.

توضیح: تفصیل بحث حج و عمره و همچنین حج استیجاری و شرایط آن، انشاء الله تعالی، در مناسک حج بیان خواهد شد.